

สารบัญ

คำนำ

บทสรุปผู้บริหาร

สารบัญตาราง และ รูปภาพ

รายการคำย่อ

๓

๔

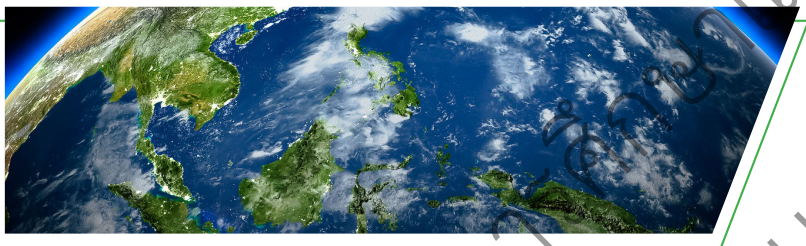
๑๒

๑๓

บทที่ ๑ บทนำ

๑๕

บทที่ ๒ แนวคิดและกลไกด้านสิทธิมนุษยชน
ระหว่างประเทศและภูมิภาค

๒๓

๒.๑

แนวความคิดสิทธิมนุษยชน

๒๔

๒.๒

มาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ

๒๖

๒.๒.๑ กฎบัตรสหประชาชาติ (UN Charter)

๒๗

๒.๒.๒ ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights)

๒๘

๒.๒.๓ ตราสารระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (International Instruments on Human Rights)

๒๙

๒.๓

กลไกและมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระดับภูมิภาค

๓๐

๒.๓.๑ สภาแห่งยุโรป (Council of Europe)

๓๑

๒.๓.๒ องค์การรัฐอเมริกา (Organization of American States)

๓๓

๒.๓.๓ สหภาพแอฟริกา (African Union)

๓๔

บทที่ ๓ ประชาคมอาเซียน

๓๗

๓.๑	ประวัติความเป็นมา	๓๘
๓.๒	โครงสร้าง	๔๑
๓.๓	องค์กรหลักของประชาคมอาเซียน	๔๓
๓.๓.๑	การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน (ASEAN Summit)	๔๔
๓.๓.๒	คณะกรรมการประสานงานอาเซียน (ASEAN Coordinating Council)	๔๕
๓.๓.๓	คณะกรรมการประชาคมอาเซียน (ASEAN Communities Councils)	๔๕
๓.๓.๔	องค์กรระดับกระทรวงรายสาขา (ASEAN Sectoral Ministerial Bodies)	๔๕
๓.๓.๕	คณะกรรมการผู้แทนถาวร (Committee of Permanent Representatives)	๔๖

บทที่ ๔ แนวคิดและกลไกสิทธิมนุษยชนในอาเซียน

๔๗

๔.๑	กฎบัตรอาเซียน	๔๘
๔.๒	กลไกด้านสิทธิมนุษยชนของอาเซียน	๔๙
๔.๒.๑	คณะกรรมการระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (ASEAN Intergovernmental Commission on Human Rights)	๕๐
๔.๒.๒	คณะกรรมการอาเซียนว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครอง สิทธิสตรีและสิทธิเด็ก (ASEAN Commission on the Promotion of the Rights of Women and Children)	๕๓
๔.๒.๓	คณะกรรมการอาเซียนว่าด้วยการอนุวัติการตามปฏิญญา การคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิแรงงานข้ามชาติ (ASEAN Committee on the Implementation of the ASEAN Declaration on the Protection and Promotion of the Rights of Migrant Workers)	๕๔

บทที่ ๕ ตราสารสิทธิมนุษยชนในอาเซียน

๕๕

๕.๑	ตราสารทางการเมือง	๕๗
๕.๑.๑	ข้อมูลตราสารทางการเมืองที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน	๕๘
๕.๑.๒	ปฏิญญาสิทธิมนุษยชนอาเซียน (ASEAN Human Rights Declaration)	๖๔
๕.๒	ตราสารทางกฎหมาย	๖๖
๕.๒.๑	อนุสัญญาสิทธิมนุษยชนในภูมิภาคอาเซียน	๖๖
๕.๒.๒	อนุสัญญาจัดตั้งองค์กรที่มีความเกี่ยวข้องกับประเด็น สิทธิมนุษยชน	๖๗
๕.๓	ข้อจำกัดในการจัดทำตราสารสิทธิมนุษยชนในอาเซียน	๖๘
๕.๓.๑	การเป็นภาคีตราสารสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศของ ประเทศสมาชิกอาเซียน	๖๘
๕.๓.๒	ขอบเขตพันธกรณีของประเทศสมาชิกอาเซียนที่แตกต่างกัน ใน CEDAW และ CRC	๗๒

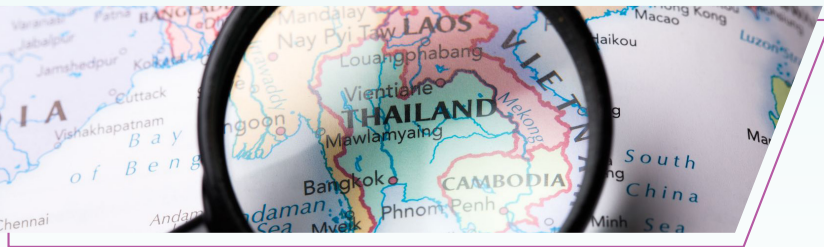

บทที่ ๖ ทิศทางการพัฒนาและความท้าทายด้านสิทธิมนุษยชนในอาเซียน

๗๕

๖.๑	วิสัยทัศน์และพิมพ์เขียวของประชาคมอาเซียน (ASEAN Vision and Community Blueprint)	๗๖
๖.๑.๑	วิสัยทัศน์อาเซียน ๒๐๑๕	๗๗
๖.๑.๒	วิสัยทัศน์อาเซียน ๒๐๒๕	๗๙
๖.๒	การปรับปรุงโครงสร้างกลไกด้านสิทธิมนุษยชน	๘๓
๖.๒.๑	ประเด็นปัญหา	๘๓
๖.๒.๒	ความท้าทายในการปรับปรุงกลไกสิทธิมนุษยชนอาเซียน	๘๗
๖.๓	การพัฒนาตราสารด้านสิทธิมนุษยชน	๘๘

๖.๓.๑ คณะกรรมการสิทธิระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (AICHR)	๘๙
๖.๓.๒ คณะกรรมการสิทธิอาเซียนว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิสตรีและเด็ก (ACWC)	๙๐

บทที่ ๗ บทบาทของประเทศไทยในการผลักดันประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนในอาเซียน ๙๑

๗.๑ มุมมองและข้อเสนอแนะต่อการปฏิรูปสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย	๙๓
๗.๑.๑ การเข้าเป็นภาคีในสนธิสัญญาระหว่างประเทศในด้านสิทธิมนุษยชนและการอนุวัติการตามพันธกรณีอย่างมีประสิทธิภาพ	๙๓
๗.๑.๒ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับประเทศสมาชิกอื่นในด้านสิทธิมนุษยชน	๙๕
๗.๑.๓ การให้ความช่วยเหลือประเทศสมาชิกในด้านสิทธิมนุษยชน	๙๕
๗.๑.๔ การปรับโครงสร้างและสมรรถภาพองค์กรเพื่อรองรับภารกิจด้านประชาคมอาเซียน	๙๕
๗.๒ มุมมองและข้อเสนอแนะต่อบทบาทของประเทศไทยในการปฏิรูปสิทธิมนุษยชนในอาเซียน	๙๖
๗.๒.๑ การปฏิรูปกลไกสิทธิมนุษยชนของอาเซียน (Reform of ASEAN Human Rights Mechanism)	๙๗
๗.๒.๒ การผลักดันสิทธิมนุษยชนให้เป็นแนวนโยบายและเป้าหมายของประชาคมอาเซียน (Mainstreaming of Human Rights in the ASEAN Community)	๙๗
๗.๒.๓ การพัฒนาตราสารสิทธิมนุษยชนสำหรับอาเซียน	๙๘
๗.๓ ข้อเสนอการวิจัย/ ค้นคว้าเพิ่มเติมต่อสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	๙๘

บรรณานุกรม

๑๐๐

สารบัญตารางและรูปภาพ

ตารางที่ ๑	รายชื่อปฏิญญาอาเซียนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน (เรียงตามปีที่รับรองโดยที่ประชุมผู้นำอาเซียน)	๕๙
ตารางที่ ๒	ปฏิญญาอาเซียนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน (แยกประเภทตามตราสารสิทธิมนุษยชนหลัก ๙ ฉบับ)	๖๑
ตารางที่ ๓	ปฏิญญาอาเซียนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน (ด้านอื่น)	๖๓
ตารางที่ ๔	อนุสัญญาอาเซียนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน	๖๗
ตารางที่ ๕	อนุสัญญาอาเซียนที่จัดตั้งองค์กรที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับ ประเด็นสิทธิมนุษยชน	๖๗
ตารางที่ ๖	สถานะการให้สัตยาบันในตราสารหลักระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน ของประเทศสมาชิกอาเซียน	๗๐
ตารางที่ ๗	ร้อยละของการให้สัตยาบันของประเทศสมาชิกอาเซียนต่อตราสารหลัก ระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน ๙ ฉบับ	๗๑
ตารางที่ ๘	ข้อสงวนของประเทศสมาชิกต่ออนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติ ต่อสตรีในทุกรูปแบบ (CEDAW) และอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (CRC)	๗๒
ตารางที่ ๙	การให้สัตยาบันในพิธีสารตามตราสารสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ โดยประเทศสมาชิกอาเซียน	๗๔

รูปภาพที่ ๑	ประชาคมอาเซียนและประเทศสมาชิก	๓๙
รูปภาพที่ ๒	โครงสร้างสำนักเลขาธิการอาเซียน	๔๑
รูปภาพที่ ๓	โครงสร้างองค์กรหลักของประชาคมอาเซียน	๔๔
รูปภาพที่ ๔	หลักการสิทธิในกฎบัตรอาเซียน	๔๙
รูปภาพที่ ๕	โครงสร้างพิมพ์เขียวของประชาคมอาเซียน (ประชาคมการเมืองและ ความมั่นคง ประชาคมเศรษฐกิจ และประชาคมสังคมและวัฒนธรรม)	๗๘
รูปภาพที่ ๖	โครงสร้างพิมพ์เขียวของประชาคมอาเซียนใหม่ (ประชาคมการเมืองและ ความมั่นคง ประชาคมเศรษฐกิจ และประชาคมสังคมและวัฒนธรรม) ตามวิสัยทัศน์อาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕	๘๐